

STRATEGI OCH HANDLINGSPLAN MOT VÅLDSBEJAKANDE EXTREMISM

Antagen av kommunfullmäktige §xx xx-xx-xx

1. Bakgrund och inriktning på arbetet

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. De inriktningar av våldsbejakande extremism som för närvarande förekommer i det svenska samhället är i huvudsak högerextremism inom vit makt-miljöer, vänsterextremism samt islamistisk extremism.

Syftet med att upprätta en strategi- och handlingsplan mot våldsbejakande extremism är att det ska verka som ett underlag för att förebygga och motverka inträde in i våldsbejakande extremist grupper men även för att underlätta utträde, stärka demokratin, motverka diskriminering, motverka rasism, motverka utanförskap samt för att främja allas delaktighet och främja alla människors lika värde. En handlingsplan ska verka som ett aktivt dokument som man kan använda sig utav i det pågående arbetet. Hylte kommun ska aktivt verka mot all form av våldsbejakande extremism.

Den 26 juni 2014 tillsatte regeringen en nationell samordnare för att värna demokrati mot våldsbejakande extremism. Samordnaren fick uppdraget att stärka det förebyggande arbetet och förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer på nationell, regional och lokal nivå. Sveriges kommuner rekommenderades att upprätta handlingsplaner mot våldsbejakande extremism.

Från och med 1 januari 2018 finns ett Center mot våldsbejakande extremism (CVE) under Brottsförebyggande rådet som stöd för kommuners förebyggande arbete. Verksamheten syftar ytterst till att förebygga ideologiskt motiverad brottslighet och terrorism.

Centret har fyra huvuduppgifter:

- Främja utvecklingen av förebyggande arbete på nationell, regional och lokal nivå.
- Verka för en högre grad av samordning och effektivitet i det förebyggande arbetet.
- Ge behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer som i sin verksamhet hanterar frågor om förebyggande av våldsbejakande extremism.
- Samla och sprida kunskap om förebyggande av våldsbejakande extremism baserad på forskning och beprövad erfarenhet samt verka för en kunskapsbaserad praktik.

Generella förebyggande insatser:

Ett förebyggande arbete med målinriktade insatser på ett generellt plan till samhällets alla medborgare, framförallt barn och ungdomar. Det kan gälla hälsovård, utveckling av social och kognitiv kompetens på förskolor, skolans kundskaps- och demokratiuppdrag. Det handlar till exempel om att arbeta med grundläggande värderingar och om allas lika värde och mänskliga

rättigheter. När man arbetar med alla unga, inte bara specifika riskgrupper, kommer några ur riskgrupperna att fångas upp. Ett brett spektrum av yrkesverksamma inom t.ex. skola, fritids- och ungdomsverksamhet, förskola, hälsovård och föreningar bedriver ett generellt förebyggande arbete med hjälp av olika insatser. Målet med denna strategi är att arbetet mot våldsbejakande extremism ska vara väl känt och inkluderat i kommunens trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete och att medarbetare har god kännedom om hur man förebygger och bemöter våldsbejakande extremism.

Specifika förebyggande insatser:

Ett förebyggande arbetet med mera målinriktade insatser mot specifika problem, unga i riskgrupper eller enskilda ungdomar som har ett riskbeteende är en viktig del i arbetet.. Insatsen är resursorienterad och siktar på att erbjuda attraktiva alternativ. Skolpersonal, socialarbetare, poliser och andra som samverkar lokalt arbetar på den här nivån. Exempel på aktiviteter för specifika förebyggande insatser kan vara att inkludera våldsbejakande extremism i förskolans och skolans arbete om mänskliga rättigheter och demokrati. Verksamheter för barn och unga som bedriver ett aktivt värdegrundsarbete med utgångspunkt i mänskliga rättigheter och likabehandling är ett annat exempel på specifika förebyggande insatser. Målet är att fånga upp dessa specifika grupper från tidig ålder då våldsbejakande extremism förebyggs på bästa sätt så tidigt som möjligt.

Individinriktade förebyggande insatser:

En insats som riktar sig mot den enskilda individen som har ett riskbeteende. Insatsen går ofta hand i hand med förebyggande insatser mot riskgrupper. Insatsen ska handla om att utreda, anpassa erbjudande och åtgärder som t.ex. mentorer, stödpersoner, undervisningsstöd, praktikplats eller arbete. Pedagoger, socialarbetare, mentorer, personal inom psykiatri och sjukvård är exempel på yrkesgrupper som arbetar med enskilda unga på denna förebyggande nivå.

2. Ansvar

Ansvar för att leda och samordna arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism i Hylte kommun ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. En kommunal strategisk samordningsfunktion finns hos kommunstyrelsen. Uppdraget är att på en strategisk nivå leda och samordna arbetet mot våldsbejakande extremism både internt och med externa parter samt att ge stöd till olika verksamheter. Kommunstyrelsen utser samordnarfunktionen för arbetet mot våldsbejakande extremism med ansvar att samordna kommunens arbete. Kommunens förvaltningar ska på begäran från den samordnarfunktionen avsätta resurser för att delta i samverkansgrupp mot våldsbejakande extremism. Arbetsgruppen ska mötas var tredje månad och rapporterar till kommunledningskontoret. Samordningsfunktionen ska använda de befintliga förebyggande forum som finns så långt det går. Den kommunala samordnarens funktion/roll är att:

- Hålla kontakt med polisen för att ha en aktuell lägesbild

- Vara informationskanalen och direktkontakt in och ut från kommunen gentemot polisen.
- Omvärldsbevaka genom att delta i relevanta nätverk.
- Säkerställa informationsdelning till berörda aktörer inom kommunen, både tjänstepersoner och förtroendevalda som främst sitter i kultur- och folkhälsonämnden och barn- och ungdomsnämnden.
- Stödja de verksamheter som berörs av frågan i sitt arbete och se till att de finns utsedda kontaktpersoner inom dessa verksamheter.
- Ge information via kommunens hemsida.
- Medverka till att medarbetare, chefer och förtroendevalda utbildas.
- Följa upp arbetet.
- Säkerställa att kommunen har en tydlig och saklig information och kommunikation med medborgarna.

3. Samverkan

Nödvändiga samverkansaktörer i kommunens breda, kontinuerliga, förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism är skola, socialtjänst, fritidsverksamhet, polis och SÄPO. Redan existerande samverkansformer inom Hylte kommun ska ses som resurser i arbetet. Det förebyggande arbetet med våldsbejakande extremism ingår därför i kommunens råd för brottsförebyggande frågor (BRÅ). Förebyggande samverkan med andra aktörer i samhället, t.ex. Länsstyrelsen, bostadsbolag, religiösa samfund, idrottsföreningar, ungdomsföreningar och övriga civila samhället, kommer vid behov att ske.

Arbetet mot våldsbejakande extremism bygger på samverkan och gemensamma arbetssätt. Kommunens och det omgivande samhällets resurser ska samlas och användas effektivt i arbetet mot våldsbejakande extremism. **Strategin- och** handlingsplanen bygger på en kontinuerlig och bred samverkan i befintliga strukturer. (SMIH) Samverkan Myndigheter i Hylte där alla kontor är representerade är den samverkansgrupp i Hylte kommun som bevakar och utvecklar frågan.

4. Utbildning och stöd till medarbetare i Hylte kommun

Det avgörande för ett framgångsrikt arbete är att kunskapsnivån inom området höjs. Verksamheter i Hylte kommun som berörs av våldsbejakande extremism behöver därför utbildningsinsatser. Genom ökad kunskap och utbildning av berörd personal i olika verksamheter kan fler individer fångas upp.

I första hand är det personal i första linjen i kommunen som behöver utbildning, t.ex. lärare, förskollärare, fritidsgårdspersonal, personal inom socialtjänsten m.fl.

Verksamhetsstöd för socialtjänsten och för skola/fritidsgårdarna finns också på skolverket.se samt på socialstyrelsen.se.

Center mot våldsbejakande extremism har en stödtelefon tillgänglig mellan 9-15 helgfria vardagar. Den är till för yrkesverksamma, främst i kommuner och myndighet på lokal nivå, som behöver stöd i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Telefon: 08-527 44 290.

5. Stöd till anhöriga

Stöd till föräldrar och andra anhöriga eller närstående är en mycket viktig del i arbetet. Vid oro för att en anhörig riskerar att dras in i en våldsbejakande extremistisk rörelse, ska i första hand Individ- och familjeomsorgen i Hylte kommun kontaktas, 0345-180 00. Oroliga anhöriga eller närstående ska enkelt kunna ta del av information om stöd från kommunen via hemsidan.

Om man t.ex. misstänker att ett brott planeras eller att någon är på väg att resa utomlands för att strida med extremistiska grupper bör man omgående ta kontakt med polisen på 114 14. Om man känner oro för ett barn eller en ungdom ska man göra en orosanmälan till Individ- och familjeomsorgen.

Föräldrastöd finns att tillgå på olika sätt genom socialtjänstens öppenvård och perspektivet våldsbejakande extremism finns med i det förebyggande arbetet. En viktig och grundläggande förutsättning i det förebyggande arbetet är att skapa goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar med bra skolor, attraktiva boenden, god fritid och möjligheter till vidareutbildning och sysselsättning.

6. Lokal lägesbild

Det är av stor vikt att kommunen arbetar för att ha en uppdaterad lägesbild. Detta ska ske i samverkan med polisen. Lägesbilden ska innehålla information om högerextremism inom vit makt-miljön, vänsterextremism och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön, dess närvaro och aktiviteter. Genusperspektivet har stor betydelse för insatserna och vid framtagande av konkreta åtgärder spelar det en viktig roll för att kunna målgruppsanpassas. Arbetet måste följas upp och utvärderas kontinuerligt och lägesbilden uppdateras för att metodutvecklings ska kunna ske.

Uppföljning och utvärdering

Samtliga aktiviteter genomförs regelbundet, minst en gång per år. Den lokala samordnaren mot våldsbejakande extremism med stöd av arbetsgruppen ansvarar för att arbetet utvärderas och att strategi och handlingsplanen årligen revideras inför kommande år. Uppföljningen av arbetet mot våldsbejakande extremism sker årligen till kommunstyrelsen. Det ska finnas en

förmåga att snabbt revidera handlingsplanen och aktiviteter om lägesbilden förändras.
Revidering av handlingsplanen sker senast 2023.

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Samverkansträffar, 4 ggr/år	Samordnare	2020-2023
Årlig lokal lägesbild delges relevanta aktörer i aktuellt forum	Samordnare och kommunpolis	2020-2023
Utbildnings- Insatser	Samordnare, relevanta verksamheter och kommunpolis i samverkan	2020-2023
Uppdatering och tillhandahållande av informations- material	Samordnare/ kommunpolis	2020-2023
”upplysning”/ Information till anställda på intranätet	Samordnare/ kommunpolis	2020-2023
”upplysning”/ Information på kommunens sociala medier och hemsida	Samordnare/ kommunpolis	2020-2023